

راهکارهای کوتاه مدت و بلند مدت احیای دریاچه ارومیه

چهارمین جلسه کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز با محوریت راهکارهای کوتاه مدت و بلند مدت احیای دریاچه ارومیه با حضور جمعی از اساتید دانشگاهی، نمایندگان از سازمان آب منطقه ای، صندوق پژوهش و فناوری دانش بنیان و مؤسسه بیوتکنولوژی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، در ابتدای این نشست بشیر جعفری؛ رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز به تشریح محورهای چهارمین جلسه کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست پرداخت.

وی با اشاره به اهمیت ارائه راهکارهای عملی برای احیای دریاچه ارومیه از جمله انتقال آب از دریاچه وان گفت: بر اساس تحقیقات انجام شده توسط محققین و اساتید دانشگاهی، انتقال آب از دریاچه وان؛ از لحاظ فنی کاملاً امکانپذیر است، البته این امر نیازمند فراهم شدن زیرساختهای سیاسی لازم از سوی هر دو کشور است. جعفری ادامه داد: با این حال در ابتدا باید راهکارهایی که در زمان کوتاه تری می توانند به احیای دریاچه ارومیه بیانجامد را در اولویت قرار دهیم که در این بین بارورسازی ابرها و همچنین انتقال آب حوضه به حوضه بیشتر مورد توجه است.

انتقال آب از دریاچه وان امکانپذیر است

احمد فاخری فرد؛ استاد دانشکده مهندسی آب دانشگاه تبریز با تأکید بر اینکه تحقیقات گسترده ای در دانشگاه تبریز در حوضه دریاچه ارومیه صورت گرفته است، گفت: طی تحقیقات متعددی که انجام شده است، انتقال آب از دریاچه وان به دریاچه ارومیه قابل اجرا است و علیرغم برخی نظرات که در خصوص عدم همخوانی PH این دو دریاچه مطرح می شود، باید گفت: حتی اگر این گفته ها درست باشد، دریاچه ارومیه اصلاً آبی ندارد که منجر به بروز تداخل در PH آن شود.

وی ادامه داد: از نظر ترکیبات، آب دریاچه وان می تواند به تسریع در انحلال املاح دریاچه ارومیه بیانجامد که به نفع دریاچه است. با این حال لازم است در مسیر انتقال آب، برای جلوگیری از ورود آب به آب های زیرزمینی لوله گذاری انجام شود و به همین منظور احتمالاً نیاز به احداث چهار یا پنج خط لوله است.

فاخری فرد گفت: در حال حاضر دریاچه وان با مازاد آب مواجه است و دریاچه ارومیه با بحران بی آبی، بنابراین این کار به نفع هر دو کشور است. وی همچنین بر ضرورت مقابله با برداشت های غیر مجاز از خط رودخانه در فصول غیر زراعی و بارورسازی ابرها در شمالغرب کشور تأکید کرد و گفت: باید قبول کنیم در زمینه بارورسازی ابرها تاکنون موفق نبوده ایم و یکی از دلایل این امر عدم دسترسی به شبکه رادار صحیح است، داده های ورودی ما متاسفانه درست نیستند. اما می توان با صرف هزینه اندکی رادار نصب کرد و از طریق آن با توجه به سرعت، ضخامت، دما و دانسیته ابر، در زمان مناسب اقدام به بارورسازی ابرها کرد.

محمد امین حجازی؛ رئیس پژوهشکده بیوتکنولوژی صنایع غذایی گفت: ما شاهد کاهش منابع آبی و میزان بارندگی ها و افزایش تبخیر آب در کشور هستیم و باید به یک منبع مطمئن آبی برای انتقال بیندیشیم.

وی ادامه داد: اگر در مراحل ابتدایی کاهش سطح دریاچه ارومیه اقدام به باز کردن سدهای حوضه می کردیم، یا از سایر حوضه ها آب انتقال می دادیم، با منابع آبی کمتری نیز می شد، شرایط دریاچه را تثبیت کرد.

رضا کهولی؛ پژوهشگر حوزه آب گفت: اینکه انتقال آب از سایر حوضه ها به بهبود شرایط دریاچه ارومیه کمک می کند، کاملاً درست است، اما در این بین باید دید بهترین حوضه برای این کار دریای خزر است یا دریاچه وان.

وی افزود: کشور ترکیه نشان داده است که با سدسازی، در حال مدیریت منابع آبی خود است و در این شرایط این سوال مطرح می شود که آیا ترکیه تمایلی به انجام این کار دارد؟! در این زمینه بهتر است اتاق بازرگانی با دعوت از کارشناسان حوزه آب کشور ترکیه، این قضیه را در حضور آنها بیشتر بررسی کند.

کهولی در ادامه به بحث بارورسازی ابرها اشاره کرد و افزود: نتایج تحقیقات نشان داده است که بارورسازی ابرها تا 15 درصد در افزایش بارش ها می تواند مؤثر باشد و می توان با راه اندازی ایستگاه زمینی در منطقه، میزان بارش ها را افزایش داد و در این زمینه می توان از روش های شیمیایی و الکترومغناطیسی استفاده کرد.

مجنونی؛ مدیر امور پژوهشی دانشگاه تبریز در این نشست با اشاره به تجربه کشور آمریکا در سدسازی گفت: آمریکا هم در زمینه سدسازی در جهان پیشتاز بوده و هم در تخریب سدها، چرا که پس از مدتی به این نتیجه رسیده است که سدسازی تأثیر مخربی در اکوسیستم دارد، این امر باید در کشور ما نیز مورد توجه قرار بگیرد و حتی اگر لازم باشد، تعدادی از سدهای حوضه دریاچه ارومیه باید تخریب شوند.

کاظم زاده؛ مشاور کمیسیون کشاورزی اتاق تبریز با بیان اینکه دریاچه وان، یک جاذبه گردشگری برای کشور ترکیه محسوب می شود، گفت: باید ببینیم موضع این کشور در رابطه با انتقال آب از دریاچه وان به چه صورتی است و آیا کاهش سطح آب دریاچه پس از انتقال، منجر به تاثیر منفی در گردشگری آن منطقه خواهد شد یا نه! وی گفت: انتقال آب از دریاچه وان یک معادله برد- برد است و ایران می تواند با احداث نیروگاه، در ازای دریافت آب، برای این کشور انرژی تولید کند. با این حال باید این سوال را مطرح کنیم که چرا تاکنون بحث انتقال آب اجرایی نشده است.

در پایان این نشست مقرر شد بحث بارورسازی ابرها با محوریت دانشگاه تبریز به صورت جدی پیگیری شده و همچنین در خصوص انتقال بین حوضه ای تحقیقات بیشتری صورت گیرد.

